

כז

לט

שֶׁשׁ מִשְׁזֹר מֵאָה בָּאֵמָה: עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוִי

ויקהל

מֵהָעֲמוּדִים וְחִשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: וּלְפָאֵת צָפוֹן מֵאָה בָּאֵמָה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים

מֵאֵה וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוִי הָעֲמוּדִים וְחִשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: וּלְפָאֵת-יָם קָלְעִים

חֲמִשִּׁים בָּאֵמָה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה וְוִי הָעֲמוּדִים

מִב, מִג וְחִשְׁוִקֵיהֶם כֶּסֶף: וּלְפָאֵת קִדְמָה מְזֻרְחָה חֲמִשִּׁים אֵמָה: קָלְעִים

מִד חֲמִש־עֲשָׂרָה אֵמָה אֶל-הַכֶּתֶף עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: וּלְכַתֵּף

הַשְּׁנִית מִזָּה וּמִזָּה לְשַׁעַר הַחֲצֵר קָלְעִים חֲמִשׁ עֲשָׂרָה אֵמָה עֲמוּדֵיהֶם

מִה, מו שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: כָּל-קָלְעֵי הַחֲצֵר סָבִיב שֶׁשׁ מִשְׁזֹר: וְהָאֲדָנִים

לְעֲמֻדִים נְחֹשֶׁת וְוִי הָעֲמוּדִים וְחִשְׁוִקֵיהֶם כֶּסֶף וְצָפוֹי רֹאשֵׁיהֶם כֶּסֶף וְהֵם

מִז מִחֲשָׁקִים כֶּסֶף כָּל עֲמֻדֵי הַחֲצֵר: וּמִסֹּף שַׁעַר הַחֲצֵר מַעֲשֶׂה רָקִים תְּכֵלֶת

וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֶׁשׁ מִשְׁזֹר וְעֲשָׂרִים אֵמָה אֶרֶךְ וְקוֹמָה בְּרוֹחַב

מִח חֲמִשׁ אַמּוֹת לְעֻמַּת קָלְעֵי הַחֲצֵר: וְעֲמֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה

מִט נְחֹשֶׁת וְוִיָּהֶם כֶּסֶף וְצָפוֹי רֹאשֵׁיהֶם וְחִשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: וְכָל-הַיִּתְדוֹת לַמִּשְׁכָּן

כח א וְלַחֲצֵר סָבִיב נְחֹשֶׁת: אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדוּת קָמוּ פְּקוּדֵי הַ

אֲשֶׁר פָּקַד עַל-פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בִּיד אֵיתָמָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן:

ב וּבְצִלְאֵל בֶּן-אוּרִי בֶן-חֹר לְמִטָּה יְהוּדָה עָשָׂה אֶת כָּל-אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה

ג אֶת-מֹשֶׁה: וְאֵתוּ אֶהֱלִיאָב בֶּן-אֲחִיסָמֶךְ לְמִטָּה-דָּן חֲרָשׁ וְחֹשֶׁב וְרָקִים

תרגום אונקלוס

דְּבוּץ שְׁזִיר מֵאָה אֲמִין: לֹט עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרִין וְסֻמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין דְּנַחֲשָׂא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף: מֵ וְלִרוּחַ צָפוֹנָא מֵאָה אֲמִין עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרִין וְסֻמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין דְּנַחֲשָׂא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף: מֵא וְלִרוּחַ מַעְרָבָא סְרָדִי חֲמִשִּׁין אֲמִין עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרָא וְסֻמְכֵיהוֹן עֲשָׂרָא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף: מִב וְלִרוּחַ קִדְמָה מְזֻרְחָה חֲמִשִּׁין אֲמִין: מִג סְרָדִי חֲמִישׁ עֲשָׂרָא אֲמִין לְעִבְרָא עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסֻמְכֵיהוֹן תְּלָתָא: מִד וְלְעִבְרָא תְּנִינָא מִכָּא וּמִכָּא לְתַרַע דְּרִתָּא סְרָדִי חֲמִישׁ עֲשָׂרָא אֲמִין עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא וְסֻמְכֵיהוֹן תְּלָתָא: מִה כָּל סְרָדִי דְּרִתָּא סָחור סָחור דְּבוּץ שְׁזִיר: מו וְסֻמְכֵיָא לְעֲמוּדֵיָא דְּנַחֲשָׂא וְוִי עֲמוּדֵיָא וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף וְחָפוֹי רִישִׁיהוֹן כֶּסֶף וְאַנּוֹן מְכּוּבָשִׁין כֶּסֶף כָּל עֲמוּדֵי דְּרִתָּא: מו וּפְרָסָא דְּתַרַע דְּרִתָּא עוֹבֵד צִיִּיר דְּתַכְלָא וְאַרְגָּמָן וְצִבְעֵי זָהָרִי וּבּוּץ שְׁזִיר וְעֲשָׂרִין אֲמִין אֲוִרְכָּא וְרוּמָא בְּפוּתֵיָא חֲמִישׁ אֲמִין לְקָבִיל סְרָדִי דְּרִתָּא: מִח וְעֲמוּדֵיהוֹן אַרְבָּעָא וְסֻמְכֵיהוֹן אַרְבָּעָא דְּנַחֲשָׂא וְוִיָּהוֹן כֶּסֶף וְחָפוֹי רִישִׁיהוֹן וְכַבּוּשִׁיהוֹן כֶּסֶף: מִט וְכָל סָבִיב לְמִשְׁכָּנָא וְלְדִרְתָּא סָחור סָחור דְּנַחֲשָׂא: א אֵלִין מְנַיִן מִשְׁכָּנָא מִשְׁכָּנָא דְּסֻמְכֵיהוֹן דְּאִתְּמַנְיָו עַל מִימְרָא דְּמֹשֶׁה פּוֹלְחָן לְיוֹאֵי בִידָא דְּאִיתְּמַר בַּר אֶהֱרֹן כֹּהֵנָא: ב וּבְצִלְאֵל בַּר אוּרִי בַר חֹר לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה עֹבֵד יֵת כָּל דְּפָקִיד יֵי יֵת מֹשֶׁה: ג וְעֲמִיָּה אֶהֱלִיאָב בַּר אֲחִיסָמֶךְ לְשִׁבְטָא דָּן נָגֵד וְאוּמָן וְצִיִּיר פִּירוּשׁ רִשִּׁי

(מז) לְעֻמַּת קָלְעֵי הַחֲצֵר. כְּמִדַּת קָלְעֵי הַחֲצֵר:

אֵיתָמָר. הוּא הָיָה פִּקִּיד עֲלֵיהֶם, לְמַסֵּר לְכָל בֵּית אָב עֲבוּדָה שְׁעָלָיו: (ב) וּבְצִלְאֵל בֶּן אוּרִי וְגו' עָשָׂה. 'אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה אוֹתוֹ מֹשֶׁה' אֵין כְּתִיב כָּאן! אֵלֶּא 'כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה', אִפְלוּ דְּבָרִים שְׁלֹא אָמַר לוֹ רַבּוֹ, הַסְכִּימָה דַּעְתּוֹ לְמָה שֶׁנֶּאֱמַר לְמֹשֶׁה בְּסִינִי. כִּי מֹשֶׁה צִוָּה לְבְצִלְאֵל לַעֲשׂוֹת תְּחִלָּה כָּלִים וְאַחֵר כֶּךָ מִשְׁכָּן, אָמַר לוֹ בְצִלְאֵל: מִנְּהֵג הָעוֹלָם לַעֲשׂוֹת תְּחִלָּה בֵּית וְאַחֵר כֶּךָ מִשִּׁים כָּלִים בְּתוֹכוֹ! אָמַר לוֹ: כֶּךָ שְׁמַעְתִּי מִפִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! אָמַר לוֹ מֹשֶׁה: בְּצַל אֵל הֵייתָ – כִּי בּוֹדָאִי כֶּךָ צִוָּה לִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא! – וְכֵן עָשָׂה: הַמִּשְׁכָּן תְּחִלָּה, וְאַחֵר כֶּךָ עָשָׂה הַכָּלִים:

סדר כח (א) אֵלֶּה פְּקוּדֵי. בְּפִרְשָׁה זֹאת נִמְנָה כָּל מִשְׁקְלֵי נִדְבַת הַמִּשְׁכָּן לְכֶסֶף וְלָזָהָב וְלְנְחֹשֶׁת, וְנִמְנָה כָּל כְּלָיו לְכָל עֲבוּדָתוֹ: הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכָּן. שְׁנֵי פְעָמִים, רִמְזוּ לְמִקְדָּשׁ שְׁנֵי מִשְׁכָּן בְּשְׁנֵי חֲרָבָנִין עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל: מִשְׁכָּן הָעֵדוּת. עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל שְׁוֹתֵר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה, שֶׁהָרִי הִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ בֵּינֵיהֶם: עֲבֹדַת הַלְוִיִּם. פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן וְכָלִיו הִיא עֲבוּדָה הַמְּסוּרָה לַלְוִיִּם בְּמִדְבָּר – לְשִׁאֵת וְלַהוֹרִיד וְלַהֲקִים, אִישׁ אִישׁ לְמִשְׁאוֹ הַמִּפְקָד עָלָיו, כָּמוֹ שֶׁאֲמֹר בְּפִרְשַׁת 'נִשְׂא' (במדבר דה-י): בִּיד

כח

ד בתכלת ובארגמן ובתולעת השני ובשש:

פל-הזהב קמו פקודי

הַעֲשׂוּ לִמְלָאכָה בְּכָל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי | זָהָב הַתְּנוּפָה תִּשַׁע וְעֶשְׂרִים
 ה כָּפָר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ: וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה
 מֵאֵת כֶּפֶר וְאַלְף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וּשְׁבַע עֶשְׂרִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ:
 ו בָּקָע לִגְלָגֶלֶת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכָל הָעֶבֶר עַל-הַפְּקָדִים
 מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה לְשֵׁשׁ-מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וַחֲמִשָּׁה
 ז מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: וַיְהִי מֵאֵת כֶּפֶר הַכֶּסֶף לְצִקָּת אֶת אֲדֹנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת
 ח אֲדֹנֵי הַפָּרֶכֶת מֵאֵת אֲדֹנִים לְמֵאֵת הַכֶּפֶר כֶּפֶר לְאֹדֶן: וְאֵת-הָאֶלֶף וּשְׁבַע
 הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וּשְׁבַע עֶשְׂרִים וְעֶשֶׂה וָוִים לְעִמּוּדִים וְצִפָּה רֹאשֵׁיהֶם וַחֲשֶׁק
 ט אֹתָם: וַנַּחֲשֵׁת הַתְּנוּפָה שְׁבַע עֶשְׂרִים כֶּפֶר וְאַלְפִים וָאַרְבַּע-מֵאוֹת שֶׁקֶל:
 י וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת-אֲדֹנֵי פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבֵּחַ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת-מִכְבַּר
 יא הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר-לוֹ וְאֵת כָּל-כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת-אֲדֹנֵי הַחֹצֵר סָבִיב
 וְאֶת-אֲדֹנֵי שַׁעַר הַחֹצֵר וְאֵת כָּל-יִתְדֵי הַמִּשְׁכָּן וְאֶת-כָּל-יִתְדֵי הַחֹצֵר
 יב סָבִיב: וּמִן-הַתְּכֵלֶת וְהָאֲרָגָמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בְגָדֵי-שָׂרָד
 לְשָׂרֵת בְּקֹדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת-בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֶת-מֹשֶׁה:

תרגום אונקלוס

בתכלא ובארגונא ובצבע זהורי ובבוצא: ד כל דהבא דאתעביד לעבידתא בכל עבדת קודשא והוה דהב
 ארמוותא עשרין ותשע כפרין ושבע מאה ותלתין סלעין בסלעי קודשא: ה וכסף מניני כנשתא מאה כפרין ואלף
 ושבע מאה ושבעין וחמיש סלעין בסלעי קודשא: ו תקלא לגולגולתא פלגות סלעא בסלעי קודשא לכל דעבר על
 מניניא מבר עשרין שנין ולעילא לשית מאה ותלתא אלפין וחמיש מאה וחמישין: ז והואה מאה כפרי כספא לאתכא
 ית סמכי קודשא וית סמכי פרוכתא מאה סמכין למאה כפרין כפרא לסמכא: ח וית אלף ושבע מאה ושבעין וחמיש
 עבר ווין לעמודיא וחפי רישיהון וכביש יתהון: ט ונחש ארמוותא שבעין כפרין ותריין אלפין וארבע מאה סלעין:
 י ועבר בה ית סמכי תרע משכן ומנא וית מדבחה דנחשא וית סרדא דנחשא דיליה וית כל מני מדבחה: יא וית סמכי
 דרתא סחור סחור וית סמכי תרע דרתא וית כל ספי משכנא וית כל ספי דרתא סחור סחור: יב ומן תכלא וארגונא
 וצבע זהורי עבדו לבושי שמושא לשמשא בקודשא ועבדו ית לבושי קודשא דלאהרן כמא דפקיד יי ית משה:

פירוש רש"י

(ד) כפר. ששים מנה; ומנה של קדש – כפול היה, הרי הכפר מאה ועשרים מנה; והמנה עשרים וחמשה סלעים, הרי כפר של קדש שלשת אלפים שקלים; לפיכך מנה בפרוטרוט כל השקלים הפחותין במנינם משלשת אלפים שאין מגיעין לכפר: (ו) בקע. הוא שם משקל של מחצית השקל: לשש מאות אלף וגו'. כך היו ישראל, וכך עלה מנינם אחר שהוקם המשכן בספר 'וידבר' (במדבר ב:לב), ואף עתה בנדבת המשכן כך היו; ומנין חצאי השקלים של שש מאות אלף עולה מאת כפר, כל אחד של שלשת אלפים שקלים. כיצד? שש מאות אלף חצאין, הרי הן שלש מאות אלף שלמים, הרי מאת כפר; והשלשת אלפים

וחמש מאות וחמישים חצאין, עולין אלף ושבע מאות ושבעים וחמשה שקלים: (ז) לצקת. כתרגומו, 'לאתכא': את אדני הקדש. של קרשי המשכן, שהם ארבעים ושמונה קרשים ולקח תשעים וששה אדנים; ואדני הפרכת ארבעה, הרי מאה; וכל שאר האדנים 'נחשת' כתיב בהם: (ח) וצפה ראשיהם. של עמודים מהם, שבכלן כתוב 'וצפה ראשיהם וחשוקיהם כסף' (עיי' לעיל כז: מו, מח): (יב) ומן התכלת והארגמן וגו'. 'שש' לא נאמר כאן. מכאן אני אומר, שאין בגדי שרד הללו בגדי כהנה – שבבגדי כהנה היה שש – אלא הם בגדים שמכסים בהם כלי הקדש בשעת סלוק מסעות, שלא היה בהם שש:

טעות החלוקה לפרקים במיקום ראש פרק. פסוק יב נקבע כראש פרק זר, וזו טעות! כי פסוק יב הוא הפסוק האחרון שבפרשה (קמ"ז) הסתומה המתחילה בפסוק פל-הזהב. חלוקת הפרשיות הללו היא הלכה למשה מסיני.

כח

יג, יד

וַיַּעַשׂ אֶת־הָאֵפֹד זֶהב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר: וַיִּרְקְעוּ קֶמַח שְׁנֵי 5 ב

פקודי

אֶת־פָּתֵי הַזֹּהֵב וְקִצְצָן פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן

טו וּבְתוֹךְ תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב: כְּתַפֶּת עָשׂוּ־לּוֹ חֲבֵרֹת

טז עַל־שְׁנֵי קַצּוֹתָיו [קַצּוֹתָיו] חֶבֶר: וַחֲשָׁב אֶפְדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא

כַּמַּעֲשֵׂהוּ זֶהב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

יז אֶת־מֹשֶׁה: וַיַּעֲשׂוּ אֶת־אֲבִנֵי הַשֹּׁהַם קֶמֶט

יח מִסֹּבֶת מִשְׁבַּצַּת זֶהב מִפְתַּחַת פְּתוּחֵי חוֹתָם עַל־שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּשֶׂם

אֹתָם עַל כְּתַפֶּת הָאֵפֹד אֲבִנֵי זָכָרוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

אֶת־מֹשֶׁה:

יט וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב כַּמַּעֲשֵׂה אֵפֹד זֶהב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן קנ ג

כ וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר: רְבֹועַ הָיָה כְּפֹול עָשׂוּ אֶת־הַחֹשֶׁן זֶרֶת אֲרָכּוֹ

כא וְזֶרֶת רָחֲבוֹ כְּפֹול: וַיְמַלְאוּ־בּוֹ אַרְבַּעַה טוּרֵי אֶבֶן טוּר אָדָם פִּטְדָה וּבִרְקָת

כב, כג הַטּוּר הָאֶחָד: וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֶפֶךְ סָפִיר וַיִּהְיֶה: וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לָשֵׁם שָׁבוֹ

כד וְאַחֲלָמָה: וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַרְשִׁישׁ שֹׁהַם וַיִּשְׁפֹּה מוֹסֶבֶת מִשְׁבַּצַּת זֶהב

כה בְּמִלָּאֲתָם: וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵנָּה שְׁתֵּים עָשָׂרָה

כו עַל־שְׁמֹתָם פְּתוּחֵי חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ לְשָׁנִים עֶשֶׂר שָׁבֵט: וַיַּעֲשׂוּ

כז עַל־הַחֹשֶׁן שְׁרָשְׁרֹת גְּבֻלַּת מַעֲשֵׂה עֶבֶת זֶהב טָהוֹר: וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי מִשְׁבַּצַּת

זָהב וּשְׁתֵּי טַבַּעַת זָהב וַיִּתְּנוּ אֶת־שְׁתֵּי הַטַּבַּעַת עַל־שְׁנֵי קַצּוֹת הַחֹשֶׁן:

כח, כט וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי הָעֶבֶתֹת הַזֹּהֵב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבַּעַת עַל־קַצּוֹת הַחֹשֶׁן: וְאֵת שְׁתֵּי

קַצּוֹת שְׁתֵּי הָעֶבֶתֹת נָתַנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבַּצַּת וַיִּתְּנֵם עַל־כְּתַפֶּת הָאֵפֹד

תרגום אונקלוס

יג ועבד ית איפודא דהבא תכלא וארגומא וצבע זהורי ובוץ שזיר: יד ורדירו ית טסי דדהבא וקציצו חוטין למעבד בגו תכלא ובגו ארגומא ובגו צבע זהורי ובגו בוצא עובד אומן: טו כתפין עבדו ליה מלפפן על תרין סטרוהי מלפף: טז והמן תקוניה דעלוהי מניה הוא כעובדוהי דהבא תכלא וארגומא וצבע זהורי ובוץ שזיר כמא דפקיד יי ית משה: יז ועבדו ית אבני בורלא משקען מרמצן בדהב גליפן כתב מפרש על שמהת בני ישראל: יח ושוי יתהון על כתפי איפודא אבני דוכרנא לבני ישראל כמא דפקיד יי ית משה: יט ועבד ית חושנא עובד אומן כעובד איפודא דהבא תכלא וארגומא וצבע זהורי ובוץ שזיר: כ מרפע הנה עיף עבדו ית חושנא ורתא אורפיה ורתא פותייה עיף: כא ואשלימו ביה ארבעא סדרין דאבן טבא סדרא קדמאה סממן ירקן וברקן סדרא חד: כב וסדרא תנינא אומרדין שבזין וסבהלום: כג וסדרא תליתאה קנפירי טרקיא ועין עגלא: כד וסדרא רביעאה כרום ימא ובורלא ופנתירי משקען מרמצן בדהב באשלמותהון: כה ואבניא על שמהת בני ישראל אנין תרתא עשרי על שמהתהון כתב מפרש כגלף דעזקא גבר על שמה לתי עשר שבטין: כז ועבדו על חושנא תפין מתחמן עובד גדילו דדהב דכי: כז ועבדו תרתין מרמצן דדהב ותרתין עזקן דדהב ויהבו ית תרתין עזקתא על תרין סטרי חושנא: כח ויהבו תרתין גדילן דדהב על תרתין עזקתא על סטרי חושנא: כט וית תרתין גדילן דעל תרין סטרוהי יהבו על תרתין מרמצתא ויהבונין על כתפי איפודא

פירוש רש"י

הטס – לעשות אותן פתילים תערבת עם כל מין ומין בחשן ואפוד, שגאמר בהן 'זהב' (לעיל כא:ח,י), חוט אחד של זהב עם ששה חוטין של תכלת, וכן עם כל מין ומין, שכל המינים חוטין כפול ששה, והזהב חוט שביעי עם כל אחד ואחד:

כח

ל אל-מול פניו: ויעשו שתי טבעת זהב וישמו על-שני קצות החשן
לא על-שפתו אשר אל-עבר האפד ביתה: ויעשו שתי טבעת זהב ויתנו
על-שתי כתפת האפד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב
לב האפד: וירכסו את-החשן מטבעתיו אל-טבעת האפד בפתיל תכלת
להית על-חשב האפד ולא-יזח החשן מעל האפד כאשר צוה יהוה
את-משה:

לג, לד ויעש את-מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת: ופי-המעיל בתוכו כפי קנא שלישי 6 i
לה תחרא שפה לפיו סביב לא יקרע: ויעשו על-שולי המעיל רמוני תכלת
לו וארגמן ותולעת שני משזר: ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו
את-הפעמנים בתוך הרמנים על-שולי המעיל סביב בתוך הרמנים:
לז פעמן ורמן פעמן ורמן על-שולי המעיל סביב לשרת כאשר צוה יהוה
לח את-משה: ויעשו את-הכתנת שש מעשה ארג לאהרן קנב
לט ולבניו: ואת המצנפת שש ואת-פארי המגבעת שש ואת-מכנסי הד
מ שש משזר: ואת-האבנט שש משזר ותכלת וארגמן ותולעת שני
מא מעשה רקם כאשר צוה יהוה את-משה: ויעשו קנב
את-ציץ נזר-הקדש זהב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש
מב ליהוה: ויתנו עליו פתיל תכלת לתת על-המצנפת מלמעלה כאשר צוה

תרגום אונקלוס

לקביל אפודי: ל ועבדו תרתין עזקן דדהב ושויו על תרין סטרי חושנא על ספתיה דלעברא דאיפודא לגיו:
לא ועבדו תרתין עזקן דדהב ויהבונין על תרין כתפי איפודא מלרע מלקביל אפודי לקביל בית לופי מעלוי להמין
איפודא: לב ואחדו ית חושנא מעזקתיה לעזקת איפודא בחוטא דתכילתא למהוי על המין איפודא ולא יתפרק חושנא
מעלוי איפודא כמא דפקיד יי ית משה: לג ועבד ית מעיל איפודא עובד מחי גמיר תכלא: לד ופומיה דמעילא כפיל
לגויה כפום שרין תורא מקף לפומיה סחור סחור לא יתבזע: לה ועבדו על שפולי מעילא רמוני תכלא וארגנא
וצבע זהורי שזיר: לו ועבדו גגין דדהב דכי ויהבו ית גגיא בגו רמוניא על שפולי מעילא סחור סחור בגו רמוניא:
לז גגא ורמוניא גגא ורמוניא על שפולי מעילא סחור סחור לשמשא כמא דפקיד יי ית משה: לח ועבדו ית כתונין דבוצא
עובד מחי לאהרן ולבנויה: לט וית מצנפתא דבוצא וית שכח קובעיא דבוצא וית מכנסי בוצא דבוץ שזיר: מ וית המינא
דבוץ שזיר ותכלא וארגנא וצבע זהורי עובד ציר כמא דפקיד יי ית משה: מא ועבדו ית ציצא כלילא דקודשא דדהב
דכי וכתבו עלויה כתב מפרש קדש ליי: מב ויהבו עלויה חוטא דתכילתא למתן על מצנפתא מלעילא כמא דפקיד
פירוש רש

לשני ראשיו ובאמצעיתו, שבהן קושרו ותולהו
במצנפת כשהיא בראשו, [שני חוטין היו בכל קצה
וקצה, אחד ממעל ואחד מתחת לצד מצחו, וכן
באמצע [ויג שפך הוא נוח לקשרו, ואין דרך קשירה
בפחות משני חוטין, לכך נאמר 'על פתיל תכלת'
'ועליו פתיל תכלת'] וקושר ראשיהם השנים כלם יחד
מאחוריו למול ערפו, ומושיבו על המצנפת. ואל
תתמה שלא נאמר 'פתילי תכלת' הואיל ומרבין הן?
שהרי מצינו בחשן ואפוד 'וירכסו את החשן וגו'
ועל כרחוק פחות משנים לא היו, שהרי בשני קצות
החשן היו שתי טבעות החשן ובשתי כתפות האפוד
היו טבעות האפוד שפנגדן ולפי דרך קשירה ארבעה
חוטין היו, ומכל מקום פחות משנים אי אפשר:

(לח) ואת פארי המגבעת תפארת המגבעות, המגבעות
המפארות: (מב) לתת על המצנפת מלמעלה. שעל ידי
הפתילים היה מושיבו על המצנפת כמין כתר. ואי
אפשר לומר הציץ על המצנפת, שהרי בשחיטת
קדשים שנינו: שערן היה נראה בין ציץ למצנפת
ששם מניחין תפלין (זכחים יט), והציץ היה נתון על
המצח, הרי המצנפת למעלה והציץ למטה [ויג ומהו
על המצנפת מלמעלה? ועוד הקשיתי בה] כאן הוא
אומר 'ויתנו עליו פתיל תכלת' ובענין הצנאה הוא
אומר 'ושמת אתו על פתיל תכלת' (לעיל כאלט) [ויג
ואמר אני, 'פתיל תכלת' זה של חוטין הוא לקשרו
בהן במצנפת, לפי שהציץ אינו אלא מאזן לאזן
ובמה יקשרנו במצחו? והן קבועין בו חוטי תכלת

כח

מג יהוה את-משה:

ותכל כל-עבדת קנז פקודי

משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את-משה כן
עשו:

כט א ויביאו את-המשכן אל-משה את-האהל ואת-כל-כליו קרסיו קרשיו קנה רביעי ה
ב בריחו ועמדיו ואדניו: ואת-מכסה עורת האילם המאדמים ואת-מכסה
ג ערת התחשים ואת פרכת המסך: את-ארון העדת ואת-בדיו ואת
ד,ה הכפרת: את-השלחן את-כל-כליו ואת לחם הפנים: את-המנורה
ו הטהרה את-נרתיה נרת המערכה ואת-כל-כליה ואת שמן המאור: ואת
מזבח הזהב ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים ואת מסך פתח
ז האהל: את | מזבח הנחשת ואת-מכבר הנחשת אשר-לו את-בדיו
ח ואת-כל-כליו את-הכיר ואת-כנו: את קלעי החצר את-עמדיה
ו את-אדניה ואת-המסך לשער החצר את-מיתריו ויתדיתה ואת
ט כל-כלי עבדת המשכן לאהל מועד: את-בגדי השרד לשרת בקדש
י את-בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת-בגדי בניו לכהן: ככל אשר-צוה
יא יהוה את-משה כן עשו בני ישראל את כל-העבודה: וירא משה
את-כל-המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה כן עשו ויברך אתם
משה:

יב, יג וידבר יהוה אל-משה לאמר: ביום-החדש הראשון באחד לחדש תקים קנז חמישי 517

יד את-משכן אהל מועד: ושמת שם את ארון העדות וסכת על-הארץ

תרגום אונקלוס

י: ית משה: מג ושלמת כל עבדת משכנא משכן זמנא ועבדו בני ישראל ככל דפקיד יי ית משה כן עבדו:
א ואיתאיו ית משכנא לית משה ית משכנא וית כל מנוהי פורפוהי דפוהי עברוהי ועמודהי וסמכוהי: ב וית חופאה
דמשכי דכרי מסמקי וית חופאה דמשכי סגונא וית פרוכתא דפרסא: ג ית ארונא דסודותא וית אריחוי וית פפורתא:
ד ית פתורא ית כל מנוהי וית לחים אפיא: ה ית מנרתא דכיתא ית בוצינאה בוציני סדרא וית כל מנהא וית משחא
דאנהרותא: ו וית מדבקה דדהבא וית משחא דרבותא וית קטרת בוסמא וית פרסא דתרע משכנא: ז ית מדבקה דנחשא
וית סרדא דנחשא דיליה ית אריחוי וית כל מנוהי ית כיורא וית בסיסה: ח ית סרדי דרתא ית עמודהא וית סמכהא וית
פרסא לתרע דרתא ית אטונוהי וסכהא וית כל מני פולחן משכנא למשכן זמנא: ט ית לבושי שמושא לשמשא בקודשא
ית לבושי קודשא לאהרן כהנא וית לבושי כנוהי לשמשא: י ככל דפקיד יי ית משה כן עבדו בני ישראל ית כל פולחנא:
יא וזנא משה ית כל עבדתא והא עבדו יתה כמא דפקיד יי כן עבדו ובריד תהוון משה: יב ומליל יי עם משה למימר:
יג ביום ירחא קדמאה בחד לירחא תקים ית משכנא משכן זמנא: יד ותשוי תמן ית ארונא דסודותא ותשיל על ארונא
פירוש רש

(מג) ויעשו בני ישראל את המלאכה ככל אשר צוה
ה' וגו':

סדר כט (א) ויביאו את המשכן וגו'. שלא היו יכולין להקימו; ולפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקדוש ברוך הוא הקמתו; שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כבד הקרשים, שאין כח באדם לזקפן ומשה העמידו; אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: 'איך אפשר הקמתו על ידי אדם?', אמר

ברכת משה:

(ישי פסוק יא) הפסוק ויהי נעם הוא ראש סדר יג בתהלים. ראשי סדרים רבים שובצו בסידור התפילה, וזה אחד מהם.

פקודי

כ"ט

טו אֶת־הַפָּרֹכֶת: וְהִבֵּאתָ אֶת־הַשִּׁלְחַן וְעֵרַכְתָּ אֶת־עֲרֹכּוֹ וְהִבֵּאתָ אֶת־הַמִּנְחָה
 טז וְהִעַלִּיתָ אֶת־נִרְתִּיהָ: וְנִתְּתָהּ אֶת־מִזְבַּח הַזֶּהָב־לְקִטְרֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָעֵדֻת
 יז וְשִׁמַּתָּ אֶת־מִסְךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן: וְנִתְּתָהּ אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶתַח
 יח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד: וְנִתְּתָה אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנִתְּתָה
 יט, כ שֵׁם מַיִם: וְשִׁמַּתָּ אֶת־הַחֹצֵר סָבִיב וְנִתְּתָה אֶת־מִסְךְ שַׁעַר הַחֹצֵר: וּלְקַחְתָּ
 אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִשַּׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וּקְדַשְׁתָּ אֹתוֹ
 כא וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ: וּמִשַּׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו
 כב וּקְדַשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים: וּמִשַּׁחְתָּ אֶת־הַכִּיֹּר
 כג וְאֶת־כַּנּוֹ וּקְדַשְׁתָּ אֹתוֹ: וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אֹהֶרֶן וְאֶת־בָּנָיו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
 כד מוֹעֵד וּרְחַצְתָּ אֹתָם בַּמַּיִם: וְהִלַּבַשְׁתָּ אֶת־אֹהֶרֶן אֶת בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמִשַּׁחְתָּ
 כה אֹתוֹ וּקְדַשְׁתָּ אֹתוֹ וְכֹהֵן לִי: וְאֶת־בָּנָיו תִּקְרִיב וְהִלַּבַשְׁתָּ אֹתָם כִּתְנֹת:
 כו וּמִשַּׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מִשַּׁחְתָּ אֶת־אַבְיָהֶם וְכֹהֲנֵי לִי וְהָיִיתָ לְהִיט לָהֶם
 כז מִשַּׁחְתָּם לְכַהֲנֵת עוֹלָם לְדֹרֹתָם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן
 כח עָשָׂה:
 כט לַחֹדֶשׁ הַיְקָם הַמִּשְׁכָּן: וַיָּקָם מֹשֶ�ה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיִּשֶׂם
 ל אֶת־קֶרְשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו וַיָּקָם אֶת־עַמּוּדָיו: וַיַּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל
 עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת־מִכְסֵּה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 לא אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקָּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֶץ וַיִּשֶׂם קִנֹּחַ
 לב אֶת־הַבָּדִים עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֶץ מִלְמַעְלָה: וַיָּבֵא
 אֶת־הָאָרֶץ אֶל־הַמִּשְׁכָּן וַיִּשֶׂם אֶת פָּרֹכֶת הַמִּסְךְ וַיָּסֹךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת
 לג כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּתֵּן אֶת־הַשִּׁלְחָן בְּאֹהֶל קִנֹּחַ
 לד מוֹעֵד עַל יָרֵךְ הַמִּשְׁכָּן צִפְנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת: וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֹךְ לֶחֶם לִפְנֵי

תרגום אונקלוס

יְת פְּרוֹכֶתָא: טו וְתַעֲלִיל יְת פְּתוּרָא וְתַסְדֵּר יְת סְדִירָה וְתַעֲלִיל יְת מִנְרֵתָא וְתַדְלִיק יְת בּוֹצִינְהָא: טז וְתַתִּין יְת מִדְּבַחָא דְדִּהְבָא
 לְקִטְרֹת בּוֹסְמִיא קָדָם אֲרוֹנָא דְסִהְדוּתָא וְתַשׁוּי יְת פֶּרְסָא דְתַרְעָא לְמִשְׁכָּנָא: יז וְתַתִּין יְת מִדְּבַחָא דְעֻלְתָּא קָדָם תַּרְע מִשְׁכָּנָא
 מִשְׁכָּן זִמְנָא: יח וְתַתִּין יְת כִּיּוּרָא בֵּין מִשְׁכָּן זִמְנָא וּבֵין מִדְּבַחָא וְתַתִּין תַּמָּן מִיָּא: יט וְתַשׁוּי יְת דִּרְתָּא סְחֹר סְחֹר וְתַתִּין יְת
 פֶּרְסָא דְתַרְע דִּרְתָּא: כ וְתַסְב יְת מִשְׁחָא דִּרְבוּתָא וְתַרְבִּי יְת מִשְׁכָּנָא וְיֵת כָּל דְּבִיָּה וְתַקְדִּישׁ יְתִיה וְיֵת כָּל מְנוּחֵי וְיִהִי קוּדְשָׁא:
 כא וְתַרְבִּי יְת מִדְּבַחָא דְעֻלְתָּא וְיֵת כָּל מְנוּחֵי וְתַקְדֵּשׁ יְת מִדְּבַחָא וְיִהִי מִדְּבַחָא קֹדֶשׁ קוּדְשִׁין: כב וְתַרְבִּי יְת כִּיּוּרָא וְיֵת
 בְּסִיסִיָּה וְתַקְדִּישׁ יְתִיה: כג וְתַקְרִיב יְת אֹהֶרֶן וְיֵת בְּנוֹהֵי לְתַרְע מִשְׁכָּן זִמְנָא וְתַסְחִי יְתִהוֹן בְּמִיָּא: כד וְתַלְבִּישׁ יְת אֹהֶרֶן יְת
 לְבוּשֵׁי קוּדְשָׁא וְתַרְבִּי יְתִיה וְתַקְדִּישׁ יְתִיה וַיִּשְׁמִישׁ קְדָמִי: כה וְיֵת בְּנוֹהֵי תַקְרִיב וְתַלְבִּישׁ יְתִהוֹן כְּתוּנִין: כו וְתַרְבִּי יְתִהוֹן
 כְּמָא דְרַבִּיתָא יְת אָבוּהוֹן וַיִּשְׁמִשׁוּן קְדָמִי וְתִהִי לְמַהוּי לְהוֹן רְבוּתִהוֹן לְכַהֲנֻתָּא עֲלָם לְדִירִיהוֹן: כז וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּכֹל דְּפָקִיד יְיָ
 יְתִיה בֵּן עֲבַד: כח וְהוּהוּ בִּירְחָא קְדָמָא בְּשִׁתָּא תַנִּייתָא בְּחַד לִירְחָא אֲתָקָם מִשְׁכָּנָא: כט וַאֲקִים מֹשֶ�ה יְת מִשְׁכָּנָא וְיִהֵב יְת
 סְמִכּוּהִי וְשׁוּי יְת דְּפוּהִי וְיִהֵב יְת עֲבְרוּהִי וַאֲקִים יְת עַמּוּדוּהִי: ל וּפֶרְסָא יְת פֶּרְסָא עַל מִשְׁכָּנָא וְשׁוּי יְת חוּפָּאָה דְּמִשְׁכָּנָא
 עֲלוּהִי מִלְעִילָא כְּמָא דְּפָקִיד יְיָ יְת מֹשֶׁה: לא וְנָסִיב וְיִהֵב יְת סִהְדוּתָא בְּאֲרוֹנָא וְשׁוּי יְת אֲרִיחָא עַל אֲרוֹנָא וְיִהֵב יְת כְּפּוּרְתָּא
 עַל אֲרוֹנָא מִלְעִילָא: לב וַאֲעִיל יְת אֲרוֹנָא לְמִשְׁכָּנָא וְשׁוּי יְת פְּרוֹכֶתָא דְּפֶרְסָא וַאֲטִיל עַל אֲרוֹנָא דְסִהְדוּתָא כְּמָא דְּפָקִיד יְיָ יְת
 מֹשֶ�ה: לג וְיִהֵב יְת פְּתוּרָא בְּמִשְׁכָּן זִמְנָא עַל צֵדָא דְּמִשְׁכָּנָא צִפְנָה מִבְּרָא לְפְרוֹכֶתָא: לד וְסִדֵּר עֲלוּהִי סְדִירִין דְּלַחִים קָדָם
 פִּירוּשׁ רְשִׁי

(טו) וְעֵרַכְתָּ אֶת עֲרֹכּוֹ. שְׁתִּים מַעְרָכוֹת שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים: הִלְחַת: (לג) עַל יָרֵךְ הַמִּשְׁכָּן צִפְנָה. בַּחֲצֵי הַצְּפוֹנִי שֶׁל
 (ל) וַיַּפְרֹשׂ אֶת הָאֹהֶל. הֵן יְרִיעוֹת הָעֵזִים: (לא) אֶת הָעֵדֻת רַחֲב הַבֵּית: יָרֵךְ. כְּתַרְגוּמוֹ 'צֵדָא', כִּי־יָרֵךְ הִזָּה שֶׁהוּא

כֹּחַ

לֹא יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

וַיֵּשֶׁם אֶת־הַמִּנְחָה קֹס פְּקוּדֵי

לֹא

בְּאֶהֱל מוֹעֵד נֶכַח הַשְּׁלֶחֶן עַל יַרֵּךְ הַמִּשְׁכָּן נִגְבָּה: וַיַּעַל הַנֶּרֶת לִפְנֵי יְהוָה

לֹא

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

וַיֵּשֶׁם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב קֹסֶא

לֹא

בְּאֶהֱל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת: וַיִּקְטֹר עָלָיו קִטְרֹת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה

לֹא, מ

אֶת־מֹשֶׁה:

וַיֵּשֶׁם אֶת־מִסְךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן: וְאֵת מִזְבַּח קֹסֶב שְׁבִיעִי

הָעֹלָה שֶׁם פֶּתַח מִשְׁכָּן אֶהֱל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה

מֵא

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

וַיֵּשֶׁם אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֶהֱל קֹסֶג

מֵב

מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבָּח וַיִּתֵּן שֹׁמֵה מִים לְרַחֲצָה: וַרְחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

מֵג

וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם: בְּבֹאֵם אֶל־אֶהֱל מוֹעֵד וּבִקְרַבְתֶּם

מֵד

אֶל־הַמִּזְבָּח יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיִּקָּם קֹסֶד

אֶת־הַחֹצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבָּח וַיִּתֵּן אֶת־מִסְךְ שַׁעַר הַחֹצֵר וַיְכַל מֹשֶׁה

אֶת־הַמִּלְאָכָה:

מֵה, מו

וַיְכַסּוּ הָעֵנָן אֶת־אֶהֱל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן: וְלֹא־יָכֹל קֹסֶה מַפְטִיר

מֹשֶׁה לָּבֹא אֶל־אֶהֱל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־

הַמִּשְׁכָּן: וּבַהֲעֹלֹת הָעֵנָן מַעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם:

מֵח, מִט

וְאִם־לֹא יַעֲלֶה הָעֵנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הָעֲלֹתוֹ: כִּי עֲנָן יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן

יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה לַיְלָה בּוֹ לְעִינֵי כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מַסְעֵיהֶם:

חזק

תרגום אונקלוס

וַיִּכְמֹר דִּפְקִיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה: לֹא וְשׁוּי יֵת מִנְרֵתָא בְּמִשְׁכָּן זִמְנָא לְקַבִּיל פְּתוּרָא עַל שְׂדָא דְּמִשְׁכָּנָא דְּרוּמָא: לֹא וְאֶדְלִיק בּוֹצִינְיָא קָדָם יְיָ כְּמָא דִּפְקִיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה: לֹא וְשׁוּי יֵת מִדְּבָחָא דְּדִהָבָא בְּמִשְׁכָּן זִמְנָא קָדָם פְּרוּכְתָּא: לֹא וְאֶקְטֹר עֲלוּהִי קִטְרֹת בּוֹסְמִין כְּמָא דִּפְקִיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה: לֹא וְשׁוּי יֵת פְּרָסָא דְּתִרְעָא לְמִשְׁכָּנָא: מִ וְיֵת מִדְּבָחָא דְּעֹלָתָא שׁוּי בְּתִרְעָא מִשְׁכָּנָא מִשְׁכָּן זִמְנָא וְאֶסִּיק עֲלוּהִי יֵת עֹלָתָא וְיֵת מִנְחָתָא כְּמָא דִּפְקִיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה: מֵא וְשׁוּי יֵת כִּיּוֹרָא בֵּין מִשְׁכָּן זִמְנָא וּבֵין מִדְּבָחָא וְיֵהָב תַּמָּן מִיָּא לְקִדּוּשׁ: מֵב וּמִקְדָּשִׁין מִנְיָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יֵת יְדִיהוֹן וְיֵת רַגְלֵיהוֹן: מֵג בְּמִיעֲלֵהוֹן לְמִשְׁכָּן זִמְנָא וּבְמִקְרַבְהוֹן לְמִדְּבָחָא מִקְדָּשִׁין כְּמָא דִּפְקִיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה: מֵד וְאֶקִּים יֵת דִּרְתָּא סְחוּר סְחוּר לְמִשְׁכָּנָא וְלְמִדְּבָחָא וְיֵהָב יֵת פְּרָסָא דְּתִרְעָא וְשִׁינִי מֹשֶׁה יֵת עֲבִידְתָּא: מֵה וְחִפָּא עֲנָנָא יֵת מִשְׁכָּן זִמְנָא וְיִקְרָא דִּי אֶתְמַלִּי יֵת מִשְׁכָּנָא: מוּ וְלֹא יִכִּיל מֹשֶׁה לְמִיעַל לְמִשְׁכָּן זִמְנָא אֲרִי שְׂרָא עֲלוּהִי עֲנָנָא וְיִקְרָא דִּי אֶתְמַלִּי יֵת מִשְׁכָּנָא: מֵז וּבְאֶסְתַּלְקוּת עֲנָנָא מַעֲלוּי מִשְׁכָּנָא נְטִלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְטַלְנִיהוֹן: מֵח וְאִם לֹא מִסְתַּלֵּק עֲנָנָא וְלֹא נְטִלִין עַד יוֹם אֶסְתַּלְקוּתִיהּ: מִט אֲרִי עֲנָן יִקְרָא דִּי עַל מִשְׁכָּנָא בִּימָמָא וְחִיזוּ אִישְׁתָּא הָיוּ בְּלִילִיָּא בִּיהּ לְעִינֵי כָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְטַלְנִיהוֹן:

פירוש רש"י

בְּצִדּוֹ שֶׁל אָדָם: (לֹא) וַיִּקְטֹר עָלָיו קִטְרֹת. שְׁחִירֵת וְעִרְבִית, כְּמֹו שְׁנָאִמֶר 'בְּבֹקֶר בְּבֹקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנֶּרֶת וְגו' (לעיל כ:ג): (מ) וַיַּעַל עָלָיו וְגו' אֵף בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְמִלּוּאִים, שֶׁהוּא יוֹם הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן, שִׁמֵּשׁ מֹשֶׁה וְהַקָּרִיב קִרְבָּנוֹת צְבוּר חוּץ מֵאוֹתָן שֶׁנִּצְטְווּ לָבוֹ בַּיּוֹם שְׁנָאִמֶר 'קָרֵב אֶל הַמִּזְבֵּחַ וְגו' (ויקרא י:מג): אֶת הָעֹלָה. עוֹלֹת הַתָּמִיד: וְאֵת הַמִּנְחָה. מִנְחַת נִסְכִּים שֶׁל תָּמִיד, כְּמֹו שְׁנָאִמֶר 'וְעֹשֶׂרֶן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן וְגו' (לעיל כב:מ): (מב) וַרְחֲצוּ מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבָנָיו. יוֹם שְׁמִינִי לְמִלּוּאִים הֵשׁוּ כָּלֶם לִכְהֹנָה; וְתִרְגְּמוּ וְיִמְקְדָּשִׁין מִנְיָה, בּוֹ בַּיּוֹם קֹדֶשׁ [וְיִג קֹדֶשׁ] מֹשֶׁה עֲמָהֶם:

מִפְתַּח סְדֵרֵי הַתֵּנָךְ לְאוֹר פְּסוּק מוֹ: הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה בְּמִקְדָּשׁ שְׁלֵמָה נִבְחָרָה לְרֹאשֵׁי הַסְּדָרִים בְּמַלְכִּים ז' וּבְדַבְרֵי הַיָּמִים יג – וְלֹא־יָכֹלוּ הַכֹּהֲנִים לְעַמֵּד לְשֶׁרֶת מִפְּנֵי הָעֵנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־ה' אֶת־בֵּית ה' / בֵּית הָאֵל: וּבְמִדְרַשׁ רַבִּי תַנְחוּמָא: וְלַעֲתִיד לָבוֹא וְשִׁכְנִתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל. הַפְּסוּק שֶׁנִּצְטָט רַבִּי תַנְחוּמָא הוּא רֹאשׁ סְדֵר ה' בְּמַלְכִּים!

סדר	פסוק	זו גם הפטרת שבת שניה של חנוכה	פרשה
י	כ ססס	ויעש חירום נה	
כא		אֶת־הַכִּירוֹת וְאֶת־הַיַּעֲשִׂים וְאֶת־הַמִּזְרְקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה: עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְגִלְתֵּי הַכֶּתֶרֶת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתֵּי וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתֵּי לְכֹסֹת אֶת־שְׁתֵּי גִלְתֵּי הַכֶּתֶרֶת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים: וְאֶת־הָרַמְנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לְשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים רַמְנִים לְשֹׁכֵבָה הָאֶחָת לְכֹסֹת אֶת־שְׁתֵּי גִלְתֵּי הַכֶּתֶרֶת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים: וְאֶת־הַמְּכַנּוֹת עֶשֶׂר וְאֶת־הַכִּירֹת עֶשְׂרֵה עַל־הַמְּכַנּוֹת: וְאֶת־הֵיָם הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנַיִם־עֶשֶׂר תַּחַת הֵיָם: וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיַּעֲשִׂים וְאֶת־הַמִּזְרְקוֹת וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה [הָאֵלֶּה] אֲשֶׁר עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה כֹּו נִחַשְׁתָּ מִמֶּרֶט: בְּכָכָר הִירְדֵן יֵצֵקֻם הַמֶּלֶךְ בַּמַּעֲבָה הָאֲדָמָה בֵּין סְכוֹת כֹז וּבֵין צֹרְתָן: וַיֵּנַח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים מְרַב מְאֹד מְאֹד לֹא נִחְקָר כח מִשְׁקַל הַנְּחָשֶׁת: וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֵת כט מִזִּבְחַת הַזָּהָב וְאֶת־הַשְּׁלֶחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב: וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת חֲמֵשׁ מִיָּמִין וְחֲמֵשׁ מִשְּׁמָאוֹל לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוֹר וְהַפֶּרֶחַ וְהַנֶּגֶר ל וְהַמִּלְקָחִים זָהָב: וְהַסִּפּוֹת וְהַמִּזְמָרוֹת וְהַמִּזְרְקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוֹר וְהַפִּתּוֹת לְדִלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים לְדִלְתֵי הַבַּיִת לְהִיכָל זָהָב:	

סדר	פסוק	למנהג האשכנזים: הפטרת סדרת פקודי בספר מלכים	פרשה
י	לא	וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קֹדְשֵׁי דָוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֵצְרוֹת בֵּית יְהוָה:	נו
לב		אִזּוּ יִקְהַל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמִּטּוֹת נְשִׂאֵי הָאֲבוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן: וַיִּקְהְלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל לִדְ בִּירְחַת הָאֲתָנִים בַּחֹג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיָּבֹאוּ כָל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לז וַיִּשָּׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאֲרוֹן: וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד	נז

וַאֲת־כָּל־כְּלִי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֵהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה וְכָל־עַדֹת יִשְׂרָאֵל הַנוֹעֲדִים עָלָיו אָתּוּ לִפְנֵי הָאָרוֹן מִזִּבְחִים צֹאן
וּבִקֹּר אֲשֶׁר לֹא־יִסְפְּרוּ וְלֹא יִמְנוּ מְרֹב׃ וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים אֶל־תַּחַת
כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים׃ כִּי הַכְּרוּבִים פָּרְשִׁים כְּנָפִים אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיִּסְכּוּ
הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בִּדְיוֹ מִלְמַעְלָה׃ וַיֵּאָרְכוּ הַבַּדִּים וַיִּירָאוּ רָאשֵׁי
הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יָרְאוּ הַחוּצָה וַיְהִיו שָׁם עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רֶק שְׁנֵי לַחֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנֵּחַ שָׁם מֹשֶׁה בַּחֲרֹב אֲשֶׁר
כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃ וַיְהִי בְצֵאת הַכֹּהֲנִים
אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעֱנֹן מָלֵא אֶת־בַּיִת יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשֶׁרֶת
מִפְּנֵי הָעֲנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בַּיִת יְהוָה׃

ב. ג. אַז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לְשָׁכֵן בַּעֲרַפֶּל׃ בָּנָה בְנִיתִי בַיִת זָכֵל לָךְ מִכּוֹן נח
ד לְשִׁבְתֶּךָ עוֹלָמִים׃ וַיִּסֹּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיִּבְרֹךְ אֶת כָּל־קְהֵל יִשְׂרָאֵל
ה וְכָל־קְהֵל יִשְׂרָאֵל עֲמָד׃ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו
ו אֶת דָּוִד אָבִי וּבִידּוֹ מָלֵא לְאֹמֶר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בַחֲרָתִי בְעִיר מִכָּל־שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְבָנוֹת בַּיִת
ז לַהֲיוֹת שְׁמִי שָׁם וְאֶבְחַר בְּדָוִד לַהֲיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לִבָּב
ח דָּוִד אָבִי לְבָנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי
יֵעֵן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבְּךָ לְבָנוֹת בַּיִת לְשְׁמִי הִטִּיבְתָּ כִּי הָיָה עִם־לִבְּךָ׃
ט רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם־בְּנֹךְ הֵיכָל מַחֲלָצִיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת
י לְשְׁמִי׃ וַיִּקָּם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וְאִקָּם תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאֶשָּׁב |
יֵא עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְאִבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
יֵא יִשְׂרָאֵל׃ וְאֲשֶׁם שֵׁם מְקוֹם לְאֲרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת
עִם־אַבְרָהָם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃ סססס